

Bijlage 2

Bestaande en recent ingezette maatregelen om malafide praktijken door uitzendbureaus tegen te gaan

In het kader van versterking van handhaving en opsporing en het voorkomen van malafide praktijken is al een aantal maatregelen in gang gezet.

IT AMU

Eerder heb ik aangekondigd dat er naast de reguliere capaciteit extra handhavings- en opsporingscapaciteit beschikbaar is gesteld in de vorm van een interventieteam (IT AMU). In het IT AMU bundelen partijen, zoals de Inspectie SZW, de Belastingdienst, het Openbaar Ministerie, gemeenten en UWV hun kennis en kracht. Bijkomend voordeel is dat in het IT AMU het bestuurs-, straf- en fiscaalrecht samenkomen. Inmiddels heeft dit geleid tot de volgende resultaten:

- Het IT AMU voert acties uit op basis van signalen en meldingen van onder andere het meldpunt AMU (zie hieronder). Ook worden nieuwe handhavings- en opsporingsmethodieken toegepast met als doel de handhaving en opsporing te verbeteren. Vooruitlopend op het beschikbaar komen van de risicoanalyse (zie de brief) heeft het IT AMU inmiddels 15 invallen gedaan. De onderzoeken die voortvloeien uit deze acties lopen nog. In een aantal gevallen leidt een actie tot een strafrechtelijk onderzoek
- Bovenop het IT AMU wordt ook de reguliere capaciteit van de Inspectie SZW ten volle benut. De Inspectie SZW besteedt jaarlijks circa 15% van de inspectiecapaciteit aan de aanpak van uitzendbureaus. Dit heeft inmiddels geleid tot 232 inspecties (peildatum augustus 2012).
- De Inspectie heeft in 2011 228 boeterapporten opgemaakt voor een bedrag van ruim € 3,3 miljoen.
- Tenslotte zet de Inspectie ook flink in op de bestrijding van vormen van criminaliteit ter bestrijding van arbeidsuitbuiting en voor de aanpak van illegaliteit via de opsporingskant.
- De Belastingdienst past afhankelijk van het gedrag van de ondernemer een mix aan handhavingsinstrumenten toe. In 2011 zijn in de uitzendbranche 1.586 boekenonderzoeken ingesteld, 741 actualiteitsbezoeken, 599 bedrijfsbezoeken, 45 waarnemingen ter plaatse en 97 startersbezoeken. Dit heeft geleid tot een bedrag van ongeveer € 22 miljoen (excl. boete en heffingsrente) aan opgelegde aanslagen.

Meldpunt AMU

Begin maart is het meldpunt AMU ingesteld. Bij dit meldpunt kunnen burgers en bedrijven hun meldingen over malafide uitzendbureaus kwijt. Tot nog toe zijn er 157 meldingen binnengekomen.¹ Het aantal meldingen schommelt rond de 30 per maand. Uitschieter was de maand maart met ruim 50 meldingen. Een groot deel van de binnengekomen meldingen is onderzoekswaardig en is inmiddels in behandeling genomen. De meeste meldingen die binnen zijn gekomen gaan over:

- onderbetaling;
- afspraken over salaris, inhoudingen, ziektekosten, e.a. die niet worden nagekomen; en
- illegale tewerkstelling en/of zwart werk.

Daarnaast zijn door de SNCU over de eerste helft van 2012 ruim 3.300 meldingen aan de Inspectie overgedragen. Deze meldingen hebben betrekking op vermoedens van het niet naleven van cao-afspraken. Voorts zijn door de SNCU 560 namen van uitzendbureaus aan de Inspectie SZW en de Belastingdienst verstrekt waarbij de SNCU een gegrond vermoeden van overtreding van de cao heeft vastgesteld. Hoewel de naleving van cao-afspraken een zaak is van sociale partners zijn de meldingen wel interessant voor de risicoanalyse. Het niet naleven van cao-bepalingen kan immers een indicatie zijn dat ook wettelijke bepalingen niet worden nageleefd. De Inspectie heeft naar aanleiding van de verkregen SNCU informatie, dossiers bij de SNCU gevorderd ter ondersteuning van eigen onderzoek.

In de media is veel aandacht voor het nieuwe meldpunt en het gratis telefoonnummer: 0800-5151. Om de bekendheid verder te vergroten plaatst de Inspectie SZW advertenties en verspreidt het flyers op relevante locaties (bijv. winkels, kerken en cafés). Daarnaast vergroot de Inspectie SZW de vindbaarheid van het meldpunt op Google en sociale media als Facebook. Ook verschillende

¹ Peildatum 15 juli 2012

samenwerkingspartners hebben een link naar het meldpunt op hun website geplaatst. Het meldpunt is ook toegankelijk voor niet-Nederlands sprekende mensen. Ook deze groep wordt via Google en Facebook benaderd.

Fraudeaanpak

Verder is het Wetsvoorstel aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving in behandeling bij de Eerste Kamer. Met dit voorstel worden met ingang van 1 januari 2013 de boetes voor overtreding van SZW-wetgeving fors verhoogd.² Ook wordt het dan mogelijk bedrijven die frauderen bij herhaling de werkzaamheden stil te laten leggen.

Inlenersaansprakelijkheid WML

Sinds 1 januari 2010 kunnen inleners hoofdelijk aansprakelijk worden gesteld voor de betaling van het WML aan uitzendkrachten als zij gebruik hebben gemaakt van een niet-gecertificeerd uitzendbureau. Hierdoor kan de uitzendkracht voor het verkrijgen van zijn loon direct de inlener aanspreken. Hoofdelijke aansprakelijkheid is daarmee een prikkel voor inleners om in zee te gaan met een gecertificeerd uitzendbureau. Alleen in dat geval is de inlener gevrijwaard van aansprakelijkstelling door de uitzendkracht.

Handhavingsbeleid WML

Om uitbuiting tegen te gaan is per 4 juli 2011 het handhavingsbeleid WML aangescherpt. De Inspectie SZW doet bij WML-controles ook onderzoek naar de verrekening van eventuele kosten. De werkgever mag slechts een vastgesteld percentage kosten inhouden op het fulltime WML voor huisvesting (20%) en ziektekosten (10%). Bij hogere inhoudingen legt de Inspectie SZW een boete op. De hoogte van de boete hangt af van hoe ver het loon afwijkt van het WML, maar kan oplopen tot maximaal € 6.000 per onderbetaalde werknemer (bij betaling onder het minimumloon) en € 700 per onderbetaalde werknemer (bij betaling onder de minimumvakantiebijslag).

Pilot gegevensuitwisseling Rotterdam

Om misstanden aan te kunnen pakken moeten signalen bij de juiste organisatie worden neergelegd. Zoals ik heb aangegeven in mijn brief over EU-arbeidsmigratie van 28 augustus jl. is in Rotterdam een pilot gaande, waarin signalen tussen landelijke en gemeentelijke handhavende diensten worden uitgewisseld. Het Regionaal Coördinatiepunt Fraudebestrijding (RCF) fungeert als servicepunt. Het RCF registreert, veredelt en analyseert de signalen, zet ze uit naar de relevante instantie(s) en zorgt ervoor dat terugkoppeling over de afhandeling plaatsvindt. Door middel van dit project ontstaat inzicht in het aantal, de aard en de kwaliteit van de signalen en de capaciteit die met de verwerking ervan gemoeid is.

Handhavingsrichtlijn

Daarnaast wordt in Europees verband nu gewerkt aan de zogeheten Handhavingsrichtlijn bij de Detacheringsrichtlijn. Deze biedt mogelijkheden om:

- postbusondernemingen te bestrijden;
- beter toezicht te houden op de detachering vanuit het buitenland;
- de informatie-uitwisseling tussen de inspecties van de verschillende lidstaten te verbeteren.
- de handhaving te vergemakkelijken doordat de werkgever van het zendende land worden verplicht om informatie over onder meer cao-bepalingen, loonstrookjes, de datum van de aanvang van de werkzaamheden te kunnen overleggen.
- boetes makkelijker in het land van vestiging te innen

Tot slot wordt met deze richtlijn geregeld dat sociale partners worden verplicht om informatie over de van toepassing zijnde arbeidsvoorwaarden voor gedetacheerde werknemers te publiceren.

Hierdoor zijn detacherende werkgevers goed geïnformeerd over de arbeidsvoorwaarden en kunnen gedetacheerde werknemers beter controleren of zij het juiste loon ontvangen.

² Kamerstukken II 2011/12, 33 207, nr. 2

Pseudo-zzp'ers

De aanpak van pseudo-zzp'ers en andere schijnconstructies is een van de speerpunten van het kabinet. Korthedshalve verwijs ik u voor de resultaten naar bovengenoemde brief over EU-arbeidsmigratie.

Registratieplicht

Per 1 juli jl. geldt de registratieplicht voor intermediairs. Hiermee worden uitzendbureaus verplicht zich te registreren in het Handelsregister waardoor de handhaving wordt verbeterd. De geregistreerde bureaus worden actief benaderd door de SNA om zich te laten certificeren. Verder worden behalve het niet-geregistreerde uitzendbureau zelf ook inleners zwaar beboet door de Inspectie SZW indien zij zaken doen met een bureau dat zich niet heeft geregistreerd. SZW geeft een brochure uit om inleners te wijzen op hun verplichting om te controleren of een bureau staat geregistreerd. De brochure wordt in samenwerking met ABU en NBBU verspreid onder inleners. Dit is een concreet resultaat van de samenwerking tussen de overheid en de branche die ik beoog.

Publiek-private gegevensuitwisseling

Met ingang van 1 juli jl. verstrekken de Inspectie SZW en de Belastingdienst gegevens aan de branche over ondernemingen die zijn beboet door de Inspectie SZW of bij wie de Belastingdienst een overtreding heeft vastgesteld. Het betreft ook ondernemingen aan wie drie of meer naheffingsaanslagen zijn opgelegd, welke onbetaald zijn gebleven en waarvoor geen betalingsregeling is getroffen. Met deze informatie kan de SNA optreden tegen gecertificeerde ondernemingen die zich niet aan de voorwaarden voor het certificaat houden en haar controles beter richten. De Inspectie geeft daarnaast signalen door aan de SNCU waardoor hij gemakkelijker kan controleren op naleving van cao-bepalingen.

Vice versa gaat de SNA ten behoeve van de risicoanalyse aan de Belastingdienst en SZW informatie verstrekken over:

- uitzendondernemingen die het keurmerk zijn kwijtgeraakt;
- ondernemingen die wel het certificeringstraject zijn ingegaan maar het niet hebben gehaald; en
- ondernemingen die zich wel laten registreren bij de KvK maar zich niet laten certificeren.

Fiscale vrijwaring

Verder heeft de Belastingdienst de fiscale vrijwaring voor inleners gerealiseerd. Indien een inlener arbeidskrachten inleent van een gecertificeerde uitlener kan deze, mits hij ook aan de overige voorwaarden voldoet, worden gevrijwaard van de fiscale inlenersaansprakelijkheid bij storting van een kwart van het factuurbedrag op de G-rekening. Dit maakt het voor inleners aantrekkelijk om zaken te doen met een gecertificeerde uitzendonderneming.